

### ТАБЛИЦА

с постъпилите в Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) становища по проекта на Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди (Регулаторна политика)

Заинтересовани лица	Предложения	Статус	Мотиви за неприемане/място на отразяване на приети предложения
<b>ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ:</b>			
Сдружение за електронни комуникации	На последно място, следва да се отбележи една редакционна, но принципна забележка относно израз, използван на различни места в Проекта, а именно изразът „индивидуални права за ползване” или само „права за ползване”. Считаме, че посоченият израз следва да бъде заменен с <b>„разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър”</b> . Тази корекция за необходима от гледна точка спазването на принципа за единно използване на терминологията, посредством спазването на който биха се избегнали евентуални грешки и несъответствия. Поради това сме на мнение, че навсякъде в текста на Политиката трябва да бъде използван само предложеният от нас и възприет в ЗЕС израз.	<b>Приема се</b>	Отразено на съответните места в Регулаторната политика.

"Космо България Мобайл" ЕАД	В Проекта се съдържа и адекватна уредба относно принципа на технологичната неутралност при прилагане на гъвкав подход на облекчено регулиране при предоставяне право на ползване върху радиочестотен спектър. В тази връзка си позволяваме да предложим да бъде разписано последователно докрай провеждането на този принцип, <b>като във Въведението на Проекта се предвиди възможност за актуализиране и осъвременяване на Регулаторната политика на период от две години, а когато това е необходимо и съответно мотивирано от КРС, и на по-кратки периоди.</b> Предложението ни е обосновано и от обстоятелството, че Проектът определя основните цели, механизми и подходи за управление на радиочестотния спектър в средно срочен план – до края на 2012 г., което считаме, че е твърде дълъг период, предвид динамиката в развитието на технологиите, както и във връзка с бъдещи изменения в приложимите нормативни актове. Актуализацията на проекта е необходима и с цел отразяване в Регулаторната политика на евентуални промени, които могат да възникнат на електронния съобщителен пазар при навлизането на нови технологии и с оглед търсенето на радиочестотен спектър за различни приложения. Считаме, че основна задача на Проекта е да отчете бъдещото търсене на ограничения ресурс – радиочестотен спектър и в този смисъл също е необходима периодична актуализация на Проекта.	<b>Приема се</b>	Отразено в текста.
"Мобилтел" ЕАД	Предлагаме в Проекта да се предвиди, че Регулаторната политика ще се актуализира на определени интервали от време, които съобразно темповете за развитие на сектора би следвало да бъдат две или най-много три години.	<b>Приема се</b>	Отразено в текста.
"Макс Телеком" ЕООД	<b>Позволяваме си да предложим в Регулаторната политика да бъдат въведени срокове за изпълнение на заложените цели и задачи.</b> Предложението ни е обосновано от обстоятелството, че в проекта на Регулаторна политика са разписани основните цели, механизми и подходи за управление на гражданския спектър за един сравнително дълъг за сектора период от време – до края на 2012 г. В тази връзка и предвид динамиката в развитието на конкретните технологии <b>считаме, че би трябвало регулаторът да избере един от два възможни подхода – или да формулира краткосрочни (до края на 2010 г.) и средносрочни задачи (до края на 2012 г.) или Регулаторната политика да е приложима за по-кратък период от време – например до края на 2010 г.</b>	<b>Приема се по принцип</b>	В проекта са заложили принципни цели, които са относими за целия период на приложение на Регулаторната политика и не предполагат въвеждане на конкретни срокове за изпълнението им. В тази връзка е предвиден и отразен в текста период на прилагане до края на 2010 г. с възможност за актуализиране, когато това е необходимо, и на по-кратки периоди, както е посочено в предложението по-горе.

<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p>Предлагаме в Проекта да се въведат конкретни срокове за изпълнение на поставените цели, като считаме, че във всички случаи в Проекта следва да се съдържат и приоритетите на комисията, свързани с управлението на радиочестотния спектър, като според нас основен приоритет би следвало да бъде осигуряването на достатъчен ограничен ресурс, както за нуждите на съществуващите предприятия, които предоставят услуги чрез ограничен ресурс – радиочестотен спектър, така и за развитие на нови мрежи.</p>	<p><i>Не се приема</i></p>	<p>В проекта са заложили принципни цели, които са относими за целия период на приложение на Регулаторната политика и не предполагат въвеждане на конкретни срокове за изпълнението им.</p> <p>Осигуряването на честотен ресурс, както за нуждите на съществуващи предприятия, предоставящи електронни съобщителни услуги чрез ограничен ресурс - радиочестотен спектър, с доказана необходимост от такъв за разширяване, модернизиране и развитие на мрежите им в случай, че те са използвали ефективно вече предоставения им спектър, така и за въвеждане на нови технологии, е основна предпоставка за изпълнение на заложените в проекта цели, и по-конкретно създаване на условия за развитие на конкуренцията и бизнеса, насърчаване изграждането и развитието на общеевропейски мрежи и услуги, задоволяване нуждите на крайните потребители от съвременни, качествени и достъпни услуги и т.н. Осигуряването на условия за лесен и бърз достъп до радиочестотен ресурс и въвеждане на нови технологии също е една от основните цели на Регулаторната политика.</p>
------------------------------------	---	----------------------------	---

<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p>Според нас, <b>ключов елемент в Проекта следва да бъде задачата на КРС да осигури, доколкото е възможно, предоставянето на достатъчен спектър, с оглед бъдещото търсене на ограничен ресурс от предприятията, които осъществяват обществени електронни съобщения.</b> Следва да бъде отчетено, че търсенето на радиочестотен спектър е функция на търсенето на услуги от страна на потребителите на електронни съобщителни услуги, при които се ползва такъв ограничен ресурс. Това търсене естествено се влияе и от технологичното развитие, което във всички случаи трябва да осигурява по-ефективно използване на ограничени ресурс – радиочестотен спектър.</p>	<p><b>Приема се по принцип</b></p>	<p>Като основна цел на Регулаторната политика е посочено създаването на условия за развитие на конкурентен съобщителен сектор и развитие на бизнеса с оглед увеличаване до възможната степен на социалните и икономическите ползи, произтичащи от използването на радиочестотния спектър. Една от предпоставките за постигането на тази цел е именно осигуряването, доколкото е възможно, на достатъчен радиочестотен спектър. Съгласно чл. 32 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) КРС има правомощия, свързани с управлението на радиочестотния спектър, разпределен за граждански нужди в Националния план за разпределение на радиочестотния спектър, който се изготвя от Съветът по националния радиочестотен спектър (СНРЧС). Освен това, съгласно чл. 9 от ЗЕС СНРЧС изготвя и предлага за приемане от Министерския съвет Държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър и осъществява провеждането ѝ. Предвид изложеното, осигуряването на достатъчен спектър е в пряка зависимост от разпределения за граждански нужди спектър. В т. 3 на Регулаторната политика КРС е заявила своите намерения по отношение управлението на разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър.</p>
<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p>Позволяваме се да обърнем внимание, че в Проекта <b>не е отразен един от основните пазарни механизми за управление на спектъра, който е изключително важен според нас, а именно конвергенцията на мрежи и/или услуги.</b> Считаме, също така, че конвергенцията е и технологична предпоставка, която оказва голямо влияние върху ефективното използване на ограничени ресурс, доколкото влияе върху увеличаващата се използваемост на конкретни честотни ленти за все повече услуги, водещи до предоставяне на интегрирано мултимедийно съдържание. Още повече, че в Проекта като един от механизмите за управление на радиочестотния спектър е посочена либерализацията на използването на радиочестотния спектър, а либерализацията дава възможност радиочестотният спектър да се използва за повече от една услуга и е ключова предпоставка за конвергенцията.</p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Процесите на конвергенция на мрежи и/или услуги са фактор, налагащ прилагането на либерализацията на използването на радиочестотния спектър като пазарен механизъм за неговото управление. Самата конвергенция не може да бъде механизъм за управление на спектъра. Считаме, че проектът обективно отразява конвергенцията на мрежи и/или услуги, посредством въвеждането в т. 2.2.3.1 на принципите на гъвкавост и неутралност, като основни елементи на либерализираното управление на радиочестотния спектър. В същата точка КРС е заявила своето намерение да следва политика, насочена към осигуряване на възможност за гъвкаво и неутрално използване на радиочестотния спектър, както по отношение на технологиите, така и по отношение на предоставяните услуги.</p>

"Космо България Мобайл" ЕАД	На следващо място считаме, <b>че при определяне на механизмите за управление на спектъра следва да бъде посочено и наличието на правни и регулаторни фактори, които влияят върху управлението на ограничния ресурс – радиочестотен спектър</b> и които са от особена важност с оглед декларирания принцип за гъвкавост и технологична неутралност при управлението.	<b>Не се приема</b>	Наличието на правни и регулаторни фактори, влияещи върху управлението на ограничния ресурс-радиочестотен спектър не е задача на Регулаторната политика, нито може да бъде механизъм за управление на спектъра. ЗЕС регламентира правомощията на КРС и определя регулаторната рамка и подзаконовата нормативна уредба по отношение управлението на радиочестотния спектър.
<b>ОТНОСНО Т. 1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ</b>			
Сдружение за електронни комуникации	Считаме, че в т. 1 - "Основни цели" трябва да се направи допълнение, като на последно място бъде добавена като цел либерализацията на разглеждания сектор. Във връзка с това предлагаме следния текст: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>"Либерализация в регулирането на радиочестотния спектър като средство за постигане на посочените по-горе цели."</b></li> </ul> Цялостната тенденция при разпределението и управлението на радиочестотния спектър в световен мащаб е свързана именно с либерализиране и гъвкавост при осъществяването на тази дейност. Макар посочената тенденция да е силно изразена и в България, и въпреки че либерализацията на използването на радиочестотния спектър е посочена в т. 2.2.3 от Проекта като един от механизмите за управление на спектъра, смятаме за наложително принципът за либерализация изрично да бъде дефиниран като приоритет на провежданата политика. Затова считаме, че този принцип следва да бъде въведен като основна цел на управлението още в самото начало на Политиката, предвид това че именно тя е актът, очертаващ посоката на регулираната материя.	<b>Не се приема</b>	Либерализацията не е самоцел на управлението на радиочестотния спектър, а един от основните пазарни механизми за това управление, чрез които се постигат заложените в проекта цели, т.е. либерализацията, както е посочено в предложението, е средство за постигане на целите на Регулаторната политика.

<p>"Макс Телеком" ЕООД</p>	<p><b>Считаме, че основна цел на Регулаторната политика, а от там и на КРС, е осигуряването на лесен и бърз достъп до радиочестотен ресурс особено за въвеждането на нови технологии. В този смисъл считаме, че втория булет от т. 1 следва да се измени, като съюзът "и" се замени с "особено за".</b> Считаме за особено важно, в бъдеще КРС да осигури именно възможността за лесен и бърз достъп до спектъра за въвеждането на нови технологии. Последните са резултат от технологичното развитие и в повечето случаи осигуряват по-ефективното използване на спектър, което едновременно с горепосоченото е основна цел на КРС, видно от проекта на Регулатора политика, а също така е и основна цел на Закона за електронните съобщения (ЗЕС). В допълнение към мотивите ни за предложената редакция е и обстоятелството, че друга цел на Регулаторната политика, която също е и цел на ЗЕС, а именно въвеждане на съвременни, качествени и достъпни за крайния потребител електронни съобщителни услуги, е възможна, в по-голяма степен, за реализиране, при осигуряване на условия за бърз и лесен достъп до радиочестотен спектър, чрез въвеждане на нови технологии. Появяването за нови технологии във всички случаи подпомага и постигането на другата основна цел на Регулаторната политика, а именно ефективното използване на ограничения ресурс - радиочестотен спектър.</p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Принципът на равнопоставеност е основен за регулирането на електронните съобщения и не може по презумпция да бъде осигуряван приоритет на новите технологии или новите участници на пазара. Като цел в Регулаторната политика е заложено осигуряването на условия, както за лесен и бърз достъп до радиочестотен ресурс, така и за въвеждане на нови технологии. За постигането на тази цел и с оглед ефективно използване на радиочестотния спектър са предвидени различни механизми за управление на спектъра, един от които е либерализираното му използване. Създаването на възможност за гъвкаво използване на честотния ресурс чрез даване право на предприятията за избор относно използваната от тях технология и/или предоставяните услуги при ползването на спектъра, предоставен им със съответно разрешение, е предпоставка за навлизане именно на нови технологии и осигуряване предоставянето на нови, разнообразни и качествени услуги на крайните потребители.</p>
<p>"Макс Телеком" ЕООД</p>	<p><b>Считаме, че в Регулаторната политика следва да бъде заложена и още една, според нас, важна цел, а именно осигуряването на достатъчен ограничен ресурс, с оглед бъдещото търсене на такъв.</b> Търсенето на ограничен ресурс – радиочестотен спектър, от страна на предприятията, е функция на търсенето на услуги, които се предоставят чрез спектър. В този смисъл следва да се има предвид, че електронните съобщителни услуги, които се предоставят чрез радиочестотен спектър, са от голямо значение и за развитието и на други сектори от икономиката, поради което приемаме, че осигуряване на достатъчен ограничен ресурс е от съществено значение за предприятията, както и за икономиката като цяло.</p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Като основна цел на Регулаторната политика е посочено създаването на условия за развитие на конкурентен съобщителен сектор и развитие на бизнеса с оглед увеличаване до възможната степен на социалните и икономическите ползи, произтичащи от използването на радиочестотния спектър. Една от предпоставките за постигането на тази цел е именно осигуряването, доколкото е възможно, на достатъчен радиочестотен спектър. Съгласно чл. 32 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) КРС има правомощия, свързани с управлението на радиочестотния спектър, разпределен за граждански нужди в Националния план за разпределение радиочестотен спектър, който се изготвя от Съветът по националния радиочестотен спектър (СНРЧС). Освен това, съгласно чл. 9 от ЗЕС СНРЧС изготвя и предлага за приемане от Министерския съвет Държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър и осъществява провеждането ѝ. Предвид изложеното, осигуряването на достатъчен спектър е в пряка зависимост от разпределения за граждански нужди спектър.</p>

**ОТНОСНО т. 2. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕКТЪРА**

"Макс Телеком" ЕООД	Споделяме изложеното в Регулаторната политика, че два са основните механизма за управление на спектъра, а именно осигуряване на достъп до спектъра и пазарни механизми. В този смисъл <b>считаме, че в Регулаторната политика би следвало да бъде отчетена все по-засилващата се роля на пазарните механизми при управлението на спектъра и в тази връзка, че либерализацията като един от пазарните механизми следва да бъде по-подробно разписана. Предлагаме да се посочи изрично, че КРС ще предприеме необходимите действия така, че при предоставянето на конкретен ограничен ресурс, това предоставяне да не бъде обвързано с конкретна технология</b> , което не е отразено изцяло в Регулаторната политика. <b>По отношение на пазарните механизми за управление на спектъра, считаме, че те са два – състезателни процедури и вторичен пазар на спектъра</b> , който дава възможност за достъп до ограничения ресурс, без намеса на регулатора, с изключение на случаите за даване на разрешение за прехвърляне на разрешение или част от него.	<b>Приема се по принцип</b>	Регулаторната политика несъмнено отчита ролята на пазарните механизми за управление на радиочестотния спектър, в частност либерализацията като един от тях, което е видно от изложеното в т. 2.2. В т. 2.2.3.1 е заявено намерението на КРС за предприемане на необходимите действия за радиочестотните обхвати, за които е възможно, да се редуцират налаганите ограничения, свързани с ползването на спектъра, с оглед осигуряване на възможност за гъвкавото му използване и прилагането на неутрално регулиране, в съответствие с политиката на Европейската Общност. В т. 3.5 е посочен конкретен радиочестотен ресурс, чието право на ползване няма да бъде обвързано с конкретна технология.
------------------------	---	-----------------------------	---

**ОТНОСНО т. 2.1.1. Ползване на радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен**

"Космо България Мобайл" ЕАД	<b>В т. 2.1.1. считаме, че следва да се поясни понятието „интелигентни технологии“</b> . От текста на Проекта не става ясно какво точно се има предвид, като приемаме, че използваното в Проекта понятие не се покрива с широко разпространеното понятие „интелигентни мрежи“ (intelligent networks). В този смисъл предлагаме, с цел внасяне на яснота, Проектът да бъде допълнен в горния смисъл.	<b>Не се приема</b>	Понятието "интелигентни" технологии (intelligent technology) е широко разпространено, както и понятието "интелигентни мрежи" (intelligent networks) и не е необходимо да се пояснява допълнително. Тези две понятия са взаимосвързани. Работата на "интелигентните мрежи" е свързана именно с използването на "интелигентни технологии".
-----------------------------	---	---------------------	--

**ОТНОСНО т. 2.2.2. Тарифна политика**

<p>"Българска телекомуникационна компания" АД</p>	<p>Считаме, че конкретната точка следва да се преработи основно. Не споделяме твърдението, че необходимостта от достъп до радиочестотен ресурс налага използването на икономически критерии като част от политиката за управление на спектъра и като механизъм за определяне на структурата и размера на таксите за ползване на радиочестотния спектър. Не следва да се прилагат икономически критерии при определяне на таксите за радиочестотен спектър. Съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 3 от ЗЕС като критерии за определяне на таксите за ползване на радиочестотен спектър могат да се ползват единствено един или няколко от следните изброени: брой на регистрираните жители, които могат да бъдат обслужени от електронната съобщителна мрежа, за която е издадено разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс; териториален обхват, предвиден в разрешението; мощност на изхода на предавателя; заемана честотна лента; брой на използваните радиостанции; брой на използваните радиочестотни канали; вид на радиочестотния канал (радиочестотна лента) - симплексен/дуплексен; вид на електронната съобщителна мрежа, за която е издадено разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс; брой на използваните електронни съобщителни мрежи; предназначение на радиостанциите и</p>	<p><i>Приема се</i></p>	<p>Отразено в т. 2.2.2.</p>
---	--	-------------------------	-----------------------------



<p><b>електронните съобщителни мрежи и срок на ползване на радиочестотния спектър.</b> С разписването на тази разпоредба законодателят е определил рамка на критериите, с която административният орган следва да се съобразява при прилагане на закона, съгласно чл. 5 от ЗЕС. От друга страна всички тези критерии следва да се ползват в съответствие с принципите по чл. 147, ал. 3 от ЗЕС, а именно: равнопоставеност, пропорционалност, насърчаване на конкуренцията и на предоставянето на нови услуги и осигуряване на ефективно ползване на ограничените ресурси. <b>Никъде в ЗЕС законодателя не е предвидил за определянето на таксите да се ползват икономическите критерии, насочени към пазарната стойност на използвания радиочестотен спектър.</b> Напротив, законодателя ясно и изрично е определил коя такса подлежи на ежегодна промяна - административната такса за контрол. Съгласно разпоредбата на чл. 53, ал. 1 от ЗЕС в случай, че очакваните приходи за съответната година не покриват разходите на комисията, разликата се осигурява чрез промени в размера на административната такса за контрол. Нещо повече – един от принципите по чл. 147, ал. 3 от ЗЕС е насърчаване на конкуренцията и на предоставянето на нови услуги. Следва да се има предвид, че по същество конкуренцията е процес, благодарение на който предприятията са принудени да функционират ефективно и да предлагат по-голям избор от услуги на по-ниски цени. Конкуренцията се изразява в стремежа на всеки отделен доставчик на услуги да получи надмощие на пазара. Съгласно действащата Регулаторна политика за управление на разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър: „Високите такси водят до намаляване на използването на честотен ресурс, редуциране на част от техническите възможности на съобщителните и информационни услуги, а като следствие и до възможно понижаване на качеството им и сравнително висока цена на услугите, предоставяни на крайните потребители. Ниските такси водят до невъзможност покриването на разходите за създаване и поддържане на ефективна система за управление на спектъра, до недостиг на средства за контрол на използването му, а като следствие и до нарушаване на нормите за електромагнитна съвместимост, понижаване качеството на предоставяните услуги,</p>		
---	--	--

	<p>неефективно използване на радиочестотния спектър и забавяне въвеждането на нови по-ефективни технологии." Във връзка с цитираното от действащата Регулаторна политика, следва да се има предвид, че вече в ЗЕС законодателят е предвидил механизъм за покриването на разходите на КРС в чл. 53 от ЗЕС. Поради това при определяне на таксите за ползване на радиочестотен спектър с оглед приемственост между действащата и новата Регулаторна политика, както и с оглед постигане на предвидимост при прилагане на ЗЕС, КРС не следва да взема предвид разходите си и е необходимо да се води единствено от принципите на чл. 147, ал. 3 от ЗЕС. Считаме, че следва да се подчертае и правната характеристика на изпълнителната дейност на КРС в качеството ѝ на административен орган. Дейността на КРС е тясно свързана с изпълнението на закона, тя е винаги подзаконова дейност, и трябва да се осъществява непременно въз основа и в рамките на закона, както и в преследване целта на закона. Тази обвързаност и подчиненост изключва каквото и да било противоречие, незачитане и заобикаляне на закона. Съгласно правната доктрина подзаконовите нормативни административни актове, общите и индивидуални административни актове не могат да бъдат издавани против закона (contra legem), нито пък независимо от него или успоредно на него (praetem legem). С оглед това, считаме че с разписването на посочените икономически критерии при определянето на такси за радиочестотен спектър по своето естество ще бъде заобикаляне на законовите критерии за същото. <b>Поради всичко изложено до тук, считаме, че т. 2.2.2. от Регулаторната политика следва да се преработи, като се заличат всички икономически критерии, които КРС е предвидила за определяне на цените за радиочестотен спектър, и се разпишат законовите критерии.</b></p>		
<p>Сдружение за електронни комуникации</p>	<p><b>В т. 2.2.2. - "Тарифна политика", трябва да се направят някои изменения. Считаме, че при една изрична и изчерпателна регламентация в чл. 143, ал. 3 на Закона за електронни съобщения (ЗЕС) на критериите, съгласно които се определя размерът на таксите, не е допустимо налагането чрез Политиката на допълнителни критерии (наречени в Проекта "фактори").</b> Въпреки че конкретният размер на таксите се определя в Тарифата по чл. 147 от ЗЕС, разглежданата Политика, както е посочено и на други места в настоящето становище, дефинира рамките и посоката на развитие в сектора, поради което следва да бъде изключително прецизна и обоснована.</p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 2.2.2.</p>
<p><b>ОТНОСНО т. 2.2.3.1. Гъвкавост и технологична неутралност</b></p>			

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Поставяне на разграничителна линия между принципите на технологична неутралност и неутралност по отношение на предоставяните услуги.</b> С приемането на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) се въведеха принципите на технологична неутралност и на неутралност по отношение на предоставяните услуги, като се поставиха правните основи за тяхното пълно проявление на територията на Република България. КРС по недвусмислен начин заявява в т. 2.2.3.1. от Проекта на регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди своето намерение да осъществява правомощията си в областта на управлението на спектъра съобразно с посочените два принципа. Подобен подход ще повиши ефективността при използване на радиочестотния спектър и ще окаже благоприятно въздействие върху насърчаването на инвестициите и развитието на индустриалните нововъведения в сектора. В предложения проект КРС разглежда технологичната неутралност и неутралността при предоставяне на услуги като две страни на едно и също явление. Бихме желали да отбележим, че по същество става дума за два отделни принципа, които, макар и да са свързани помежду си, имат самостоятелно съществуване и проявление. Технологичната неутралност представлява възможност за необвързано използване на дадена технология с определени честотни обхвати, при спазване на установените изисквания за качество и параметри и за избягване на вредни въздействия и влияния. Неутралността при предоставяне на услуги е принципната възможност за предоставяне на всеки тип услуги, при опериране в определен обхват, стига това да е технологично възможно. <b>Считаме, че двата принципа следва да се разглеждат както при отчитане на тяхната взаимна обусловеност, така и с оглед на различията в техните характеристики.</b> Обратното тълкуване би довело до липса на сигурност що се отнася до правата и задълженията на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, както и относно правомощията на КРС да осъществява контрол върху използването на спектъра и да разработва механизми за избягване на вредните въздействия. Не на последно място, би могло да се стигне и до прояви на нелоялна конкуренция и изкривяване на пазарните механизми. Трябва да се отбележи, че в постоянната практика на Европейската Комисия (ЕК), както и на останалите органи, притежаващи определени правомощия в областта на управление на спектъра на общностно ниво, технологичната неутралност и неутралността при предоставяне на услугите се разглеждат като отделни принципи с различно съдържание и функции.</p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 2.2.3.1.</p>
-----------------------	---	-------------------------	-------------------------------

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Формулиране на ясни намерения относно границите на приложение на принципите на технологична неутралност и неутралност по отношение на предоставяните услуги, както и относно критериите, според които ще се определят радиочестотните обхвати, в които ще бъде допусната либерализация.</b> Предлагаме да бъдат възприети по-конкретни формулировки по отношение на ограниченията и границите на прилагане на двата принципа. В тези рамки се включват освен споменатите вече механизми за мониторинг и контрол върху вредните въздействия, още и възможността за налагане на задължения за специфични услуги в определени честотни ленти. Тази възможност е само фрагментарно рамкирана в предложението Проект. <b>Необходимо е да бъде внесена яснота и относно критериите, които ще послужат за определяне на обхватите, в които ще бъде допусната либерализация.</b> Това ще позволи на заинтересованите лица да определят своето поведение спрямо новите регулаторни реалности, както и да изградят пазарни стратегии с оглед най-пълно удовлетворяване на потребителския интерес. В Проекта са посочени дефинитивно единствено възможността за въвеждане на UMTS стандарт в обхват 900 и намерението на КРС да разреши гъвкаво и неутрално по отношение на използваните технологии използване на спектъра в обхват 3.4-3.8 GHz за мрежи от неподвижна радиослужба. Тъй като КРС недвусмислено заявява, че ще спазва принципите на европейското законодателство, като определен ориентир биха могли да послужат предложенията за първоначални честоти, в които да бъде допуснат гъвкавият подход, отразени в Комюнике на ЕК от 02.08.2007 относно бърз достъп до радиочестотен спектър за безжични електронни съобщителни услуги чрез по-голяма гъвкавост. В посочения документ се дава приоритет на следните честотни обхвати за въвеждането на гъвкав подход в тях:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 470 - 862 MHz: понастоящем този обхват се използва за телевизионно и радиоразпръскване, но в светлината на ползите и преимуществата, които ще донесе "цифровия дивидент", както и на конвергенцията между телевизионното и радиоразпръскването и мобилните услуги, евентуалното предназначение на обхвата би могло да се преосмисли.</li> <li>• 880 - 915 MHz / 925 - 960 MHz, както и 1710-1785 MHz / 1805 – 1880 MHz: понастоящем честотите се използват за предоставяне на мрежи и услуги</li> </ul>	<p><i>Приема се</i></p>	<p>Отразено в т. 2.2.3.1 и т. 3.5.</p>
-----------------------	---	-------------------------	--

	<p>по стандарт GSM, като в близко бъдеще се очаква въвеждане на стандарт UMTS в този обхват.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 1900 - 1980 MHz / 2010-2025 MHz / 2110-2170 MHz – евентуално допускане на възможност за предоставяне на мобилна телевизия и широколентов достъп в отдалечени райони.</li><li>• 2500 – 2690 MHz – възможност да се използва осен за предоставяне на услуги от трето поколение още и за широколентов достъп в рамките на Европейската общност. <b>КРС следва да заяви намеренията си по отношение на посочените честотни обхвати, както и да мотивира тяхното включване или изключване от границите, в които ще се прилагат принципите на технологична неутралност и неутралност при предоставяне на услугите.</b></li></ul>		
--	---	--	--

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Предвиждане на разработване на определени технически изисквания, приложими към всяка от честотите, както и на общи правила, които да бъдат спазвани от ползвателите на либерализирания спектър.</b> Друг съществен елемент, чието уреждане следва да бъде предвидено от комисията е разработване на определени технически ограничения, които да се прилагат във всяка от честотите, за да се осигури избягването на вредни влияния и въздействия (по отношение на самите обхвати, а не спрямо всяка от видовете мрежи, които се изграждат и оперират). Това е необходимо, за да се гарантира оптимално ниво на хармонизация. Трябва недвусмислено да се подчертае, че либерализацията и хармонизацията не се изключват взаимно като подходи, а се допълват и заедно осигуряват постигането на поставените цели и посрещането на предизвикателства в новата регулаторна среда. В този дух, КРС следва да постави основите за приемането на определени общи правила, които да се прилагат в условията на либерализирания спектър. Такива мерки ще създадат стабилност във взаимоотношенията между отделните предприятия и ще потвърдят позицията на КРС като орган, чиито правомощия включват основно регулиране и контрол на секторните механизми с оглед защита на държавния и обществения интерес.</p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Разработването на определени технически изисквания, както и на общи правила, които да бъдат спазвани от ползвателите на либерализирания спектър не е предмет на Регулаторната политика. КРС определя конкретните технически изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи и съоръженията, свързани с тях в изпълнение на разпоредбите на чл. 32, т. 2 от ЗЕС. На основание чл. 73, ал. 1 от ЗЕС КРС приема и общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения. В тази връзка е напълно излишно Регулаторната политика да повтаря разпоредбите на закона или да урежда материя, която е изначално законово уредена.</p>
<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Предприемане на мерки за защита на интересите на предприятията, които към настоящия момент са придобили права за използване на радиочестотен спектър.</b> Новата пазарна ситуация предполага КРС да предвиди и вземе определени мерки за защита на интересите на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които към настоящия момент вече са направили значителни първоначални и последващи инвестиции за придобиване на права да използват индивидуално определен ограничен ресурс. В противен случай ще се стигне до нарушаване на принципите на равнопоставеност и предвидимост и всички настоящи участници на пазара ще бъдат поставени в по-неблагоприятна позиция спрямо новонавлизащите. Правата на настоящите ползватели на спектъра ще бъдат включени в новите разрешения, които предстои да заменят индивидуалното лицензиране. Това налага да се постави акцент върху конкретни мерки, които КРС ще предприеме, за да се извърши промяна на условията, които са прикрепени към действащите права на предприятията във връзка с използването на ограничен ресурс, при заявено искане от съответното предприятие, както и сроковете за реализирането на тази промяна.</p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Равнопоставеността е основен принцип в регулаторната дейност на КРС. Предприемането на мерки за защита на интересите на едни предприятия спрямо други ще бъде в нарушение на този принцип. Правата на настоящите ползватели на спектъра ще бъдат включени в новите разрешения при служебното им издаване по реда на §9, ал. 3 от ПЗР на ЗЕС.</p>

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Инициране на промени в действащото законодателство и Националният план за разпределение на радиочестотния спектър с цел ефективно приложение на гъвкавия подход към управление на радиочестотния спектър.</b></p> <p>На последно място, бихме желали да отбележим, че разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 1 от ЗЕС предвижда в разрешението за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър да се определя услугата и/или типът на електронната съобщителна мрежа и/или технологията, за която се предоставя радиочестотния спектър. От друга страна, действащият Национален план за разпределение на радиочестотния спектър (НЧП) все още обвързва използването на определени радиочестотни обхвати с определени технологии и стандарти. В Регулаторната политика трябва да се заложи инициативата на бъдещата промяна на тази обвързаност, макар и реализирането на подобна промяна да не попада в кръга на правомощията на КРС, тъй като НЧП е акт, който се приема от Министерски Съвет (МС). Съгласно чл. 11 от ЗЕС Съвета по националния радиочестотен спектър (СНРЧС) изготвя проект на НЧП, с който радиочестотният спектър се разпределя на радиочестоти, радиочестотни ленти и радиослужби за граждански нужди, за нуждите на националната сигурност и за съвместно ползване.</p> <p><b>Доколкото в НЧП е предвидено по отношение на всяка радиочестотна лента за каква технология се използва и съответно това определя и кръга на услуги, които могат да се предоставят, считаме, че в Проекта следва да бъде изрично разписано, че КРС ще инициира промяна в НЧП.</b></p> <p>Същевременно следва да се отбележи, че тенденцията за подобен тип обвързано регулиране на честоти със стандарти се наблюдава и в най-новите актове, предложени от КРС, сред които са Техническите изисквания за работа на различните видове мрежи, които бяха приети на основание на разпоредбите на ЗЕС. В приложенията към отделните Технически изисквания, прилагачи се към един или друг тип мрежи, изрично бяха посочени радиочестотни обхвати, в които оперират тези мрежи. <b>Всичко това налага комисията да предложи алтернативи и разрешения на създаващата се колизия между законовите разпоредби, за да не се превърне закрепването на принципите на технологична неутралност и неутралност при предоставяне на услугите в декларирани, но трудно осъществими на практика ръководни начала.</b></p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Националният план за разпределение на радиочестотния спектър не обвързва използването на определени радиочестотни ленти с определени технологии и стандарти, а в съответствие с чл. 11 от ЗЕС разпределя радиочестотния спектър на радиочестоти, радиочестотни ленти и радиослужби за граждански нужди, за нуждите на държавните органи и служби, свързани с националната сигурност, и за съвместно ползване между тях. Разпределението на радиочестотния спектър на радиочестоти, радиочестотни ленти и радиослужби се извършва в съответствие с принципите на разпределение и ползване на радиочестотния спектър на Международния съюз по далекосъобщения и тези в Европейския съюз.</p>
-----------------------	---	----------------------------	---

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Отчитане на обвързаността на инициираните промени в подхода за управление на спектъра с навлизането на иновациите в сектора на осъществяване на електронни съобщения.</b> КРС поставя акцент върху новите принципи и тенденции в концепцията за управление на спектъра, но не засяга съответстващото им развитие и многообразие в областта на видовете услуги. Именно устойчивото разгръщане на кръга от възможни услуги и най-вече на конвергентните разрешения, които се предлагат от предприятията, е основната причина за разработване на нови, либерализирани подходи и оптимизация на използването на радиочестотния спектър. Тази връзка следва да бъде отчетена от КРС и <b>в Проекта да бъдат отразени вижданията на комисията относно взаимната обусловеност между конвергентни услуги и ограничен ресурс.</b></p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Предмет на регулаторната политика е управлението на радиочестотния спектър за граждански нужди, а не развитието и многообразието на видовете услуги, които могат да се предоставят чрез мрежите, ползващи радиочестотен спектър. Процесите на конвергенция на мрежи и/или услуги са фактор, налагащ прилагането на либерализацията на използването на радиочестотния спектър като пазарен механизъм за неговото управление. Считаме, че проектът обективно отразява конвергенцията на мрежи и/или услуги, посредством въвеждането в т. 2.2.3.1 на принципите на гъвкавост и неутралност, като основни елементи на либерализираното управление на радиочестотния спектър. В същата точка КРС е заявила своето намерение да следва политика, насочена към осигуряване на възможност за гъвкаво и неутрално използване на радиочестотния спектър, както по отношение на технологиите, така и по отношение на предоставяните услуги, включително и осигуряване на бързо навлизане на иновативни технически платформи.</p>
-----------------------	--	----------------------------	--



<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p>Посоченото в т. 2.2.3.1. относно прилагане на либерализацията на използването на радиочестотния спектър като механизъм за неговото управление са налице известни противоречия с приетите от КРС и обнародвани в „Държавен вестник“ Технически изисквания за различните видове радиослужби, където са въведени строги изисквания и задължения относно използването на предоставения индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър в съответните радиочестотни ленти. В този смисъл <b>неясно остава по отношение на кои радиочестотни ленти, извън тези за общо ползване ще намери приложение посочения в т. 2.2.3.1. механизъм. Предлагаме също така във връзка с намирането на баланс между гъвкав подход при използването на радиочестотния спектър и хармонизацията му да бъде определено, че оценката и претеглянето на предимствата и недостатъците за всеки конкретен случай при отчитане на целите от общ интерес следва да се приложат съществуващите в ЗЕС механизми, а именно обществени консултации по чл. 37 от ЗЕС и обществено обсъждане по смисъла на чл. 36 от ЗЕС. Предлагаме това съответно да бъде отразено в Проекта.</b> Следва да се има предвид, че по отношение на декларираното намерение да следва политика за управление на радиочестотния спектър, насочена към свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимата, чрез редуциране на налаганите ограничения, свързани с ползването на спектъра, <b>не е посочен срок, в който ще бъдат реализирани или ще започне реализацията на тези намерения, предвид обстоятелството, че Проектът е ориентиран в средно срочен план –2012 г. и добрите намерения на КРС може да намерят своята реализация едва към края на посочения период.</b></p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 2.2.3.1 и т. 3.5.</p>
------------------------------------	--	-------------------------	--

<p>Сдружение за електронни комуникации</p>	<p>Считаме, че в т. 2.2.3.1. - "Гъвкавост и технологична неутралност", трябва да се направи едно уточняващо допълнение след изречение 1, както следва:</p> <p><b>"Като проявление на принципа за технологична неутралност следва да се избягва предоставянето на определени радиочестотни ленти за използване на точно определена технология или група от технологии или за предоставяне на точно определени услуги."</b> Предлагаме цитирания по-горе текст, защото неутралността трябва да включва не само възможността за промяна на използваната технология или предоставяната услуга в рамките на вече предоставено разрешение за ползване на индивидуално определен радиочестотен спектър (това дори се отнася по-скоро за принципа за гъвкавост в регулацията), но също и за изначалната възможност за предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги да кандидатстват и да получат такова разрешение. Това допълнение е важно, защото внася яснота в начина и обхвата на прилагане на посочения принцип и неговото икономическо измерение, което не се постига със сегашната редакция, въпреки че в края на същия параграф се наемква затова, като се изтъква, че "Либерализацията може да се прилага, както при първоначално даване право на ползване на честотен ресурс на нови предприятия, така и към вече дадени права за ползване". Както се отбелязва в Комюнике на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет и Комитетът на регионите от 08.02.2007 г. относно бързото нарастване на достъпа до радиочестотен спектър за безжични електронни съобщителни услуги чрез повече гъвкавост (Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions rapid access to spectrum for wireless electronic communications services through more flexibility) либерализацията в сектора следва да се разглежда от икономически и политически аспект, защото само така ще се даде възможност на потребителите да правят своя избор на базата на икономически принципи и нужди, без предварително този избор да е регулаторно ограничен чрез предоставяне предимство на една безжична технология за сметка на друга.</p>	<p><b>Приема се по принцип</b></p>	<p>Считаме, че така предложеният текст е аналогичен на текста в последното изречение на т. 2.2.3.1 на Регулаторната политика. Възможност за гъвкаво използване на радиочестотен спектър и прилагане на неутрално регулиране по отношение на технологиите и/или услугите се осигурява за радиочестотни обхвати, за които това е възможно и в съответствие с политиката на Европейската Общност. Както е отбелязано в същата точка, не е възможно да бъде либерализирано използването на всички радиочестотни обхвати. С оглед улесняване въвеждането на общоевропейски услуги, за единния европейски пазар е важно условията за използване на някои честотни ленти да са хармонизирани, като хармонизирането следва да отразява изискванията на общите принципи на политиката за управление на спектъра, установени в Общността.</p>
<p><b>ОТНОСНО т. 2.2.3.2. Прехвърляне на разрешение или част от правата, включени в него</b></p>			

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Формулиране на конкретни мерки за установяването на вторичен пазар на спектъра и условията, приложими към прехвърлянето на права за ползване на ограничен ресурс.</b> Мобилтел счита, че подходът на КРС да потвърди своите намерения за бъдещото развитие на вторичен пазар на радиочестотния спектър, заслужава подкрепата на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Тази възможност, както и основните принципи, според които тя ще се упражнява, бяха законодателно регламентирани още с приемането и влизането в сила на ЗЕС. <b>Същевременно в текстовете, посветени на този проблем в Проекта на Регулаторна политика, КРС не дава никакви насоки за евентуалните условия, които комисията ще приложи спрямо осъществяване на самото прехвърляне. По принцип вижданията относно такива ръководни начала, обхватите и евентуалните ограничения спрямо прехвърлянето на права за използване на радиочестотния спектър, следва да бъдат изложени в Регулаторната политика за спектъра.</b> Въпреки това, комисията предвижда фрагментарни норми във тази връзка в публикувания проект за Правила за условията и реда за прехвърляне на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, приет с <b>Решение № 1361/15.11.2007 г. Считаме, че КРС няма правомощия да въвежда ограничения в цитирания акт, съдържащ процедурни правила. Те следва да се предвидят в Регулаторната политика, предмет на обсъждане по настоящата процедура.</b></p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Условията, приложими към прехвърлянето на права за ползване на ограничен ресурс - радиочестотен спектър не са предмет на Регулаторната политика. На основание чл. 36, ал. 3 и ал. 4 и чл. 122 от ЗЕС и във връзка с Решение на КРС № 1361 от 15 ноември 2007 г., с Решение № 141 от 21 февруари 2008 г. КРС прие Правила за условията и реда за прехвърляне на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс. Условията при които КРС издава разрешение за прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, ведно с процедурните правила за самото прехвърляне, са изложени именно в този акт, каквато е и волята на законодателя. Систематичното място на всички разпоредби, определящи условия и ред, в частност ограничения и изисквания за прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър е именно в цитирания по-горе нормативен акт.</p>
-----------------------	--	----------------------------	--

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Конкретизиране на способите за прехвърляне на права върху радиочестотния спектър и привеждането им в съответствие с разпоредбите на действащото българско законодателство.</b> В т. 2.2.3.2. от Проекта комисията предвижда като евентуални способности за прехвърляне на права няколко традиционни вида правни сделки като продажба, наемане или комбинация от тях. Подобни способности обаче не биха могли да намерят приложение в случая с прехвърлянето на права, произтичащи от разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс от радиочестотния спектър. Чл. 18, ал. 3 от Конституцията на Република България постановява, че държавата упражнява суверенни права върху радиочестотния спектър и позициите на геостационарната орбита, определени за Република България с международни споразумения. <b>Предвиждането на възможност за продажба или наемане на спектър е в противоречие с основния закон на страната.</b> От друга гледна точка, продажбата като правна сделка представлява прехвърляне на правото на собственост. Очевидно е, че притежателите на право на ползване на спектър не биха могли да прехвърлят повече права, отколкото притежават или в случая, които не притежават изобщо. Не би могло да се говори и за наем, тъй като притежателите на право на ползване на ограничен ресурс не са нито собственици на радиочестотния спектър, нито наематели, които да го преотдадат под наем. Периодичността на плащанията не е достатъчна, за да се квалифицира един договор като наемен. Не е съвсем изчистена и хипотезата за годността на радиочестотния спектър да бъде обект на наем. От изложеното може да бъде направен обоснован извод, <b>че прехвърлянето на разрешението не би могло да стане чрез продажба, наемане или комбинация между тях. Становището ни е, че най-подходящата правна форма би бил търговски договор за прехвърляне на права, с ясно посочване в него на ограниченията в обхвата на прехвърлените права, в случай че не се прехвърлят изцяло.</b> В тази връзка бихме желали да изтъкнем, че частичното прехвърляне не би следвало да се отнася до селективно подбрани права и задължения, съдържащи се в разрешението. <b>Частичността би следвало да обхваща един или няколко от следните елемента - срока на ползване на правата, конкретни радиочестоти и/или</b></p>	<p><b>Приема се по принцип</b></p>	<p>Отразено в т. 2.2.3.2. Способите за прехвърляне на разрешение (прехвърляне на права изцяло) или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър (частично прехвърляне на права) са конкретизирани в приетите с Решение на КРС № 141 от 21 февруари 2008 г. Правила за условията и реда за прехвърляне на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, където е систематичното им място.</p>
-----------------------	---	------------------------------------	---

	<p><b>радиочестотни ленти от спектъра или географския район на ползването, като това следва да бъде посочено изрично в Проекта.</b> В противен случай ще се стигне до създаване на ситуация на правна несигурност по отношение на това кое лице какви права притежава и какви задължения са му наложени. <b>Практиката на английския регулаторен орган дава пример и за възможните форми на прехвърляне на правата - изцяло или частично,</b> като и двата варианта биха могли да се съчетаят съответно с прехвърляне на всички права и задължения или с предоставяне на правото за съвместно ползване при споделяне на отговорността. При прехвърлянето на всички права и задължения, прехвърлителят престава да бъде повече носител на каквито и да било права. В този случай регулаторният орган издава ново разрешение за ползване на ограничен ресурс на приобретателя при същите условия. При частичното прехвърляне се издават две или повече разрешения на всяка от страните по сделката. При прехвърляне на правото с уговорка за съвместно ползване вариантите са два. В първия случай прехвърлителят и приобретателят едновременно ползват пълния обем права и носят отговорност за пълния обем задължения. Във втория, част от прехвърлените права и задължения по разрешението стават права и задължения и на приобретателя, докато прехвърлителят се ползва от същите права и задължения, които са му били първоначално определени. В тези случаи се издава копие от разрешението за всеки нов ползвател. <b>Считаме, че Проектът може да предвиди и този вид прехвърляне на права, с което да се постигне по-пълно целта за либерализация на пазара на спектъра, заложен в т. 2.2.3.2. от Проекта и по-ефективно използване на ограничените ресурси.</b></p>		
"Мобилтел" ЕАД	<p><b>Определяне на конкретни обхвати, по отношение на които ще се допусне прехвърляне на права за ползване.</b> Като цяло в тази връзка ЕК препоръчва по – широко определени граници на обхватите, спрямо които да се допусне възможност за прехвърляне на правата. Според становището на ЕК твърде големите ограничения при уредбата на прехвърляне на права биха довели до създаване на практики на нелоялна конкуренция. Сред предложените честотни обхвати са тези, в които се предоставят мобилни електронни съобщителни услуги, включително тези за публични мобилни услуги, като GSM и UMTS; за фиксирани безжични услуги; за наземно телевизионно и радиоразпръскване.</p>	<p><b>Приема се по принцип</b></p>	<p>Определянето на конкретни обхвати, по отношение на които се допуска прехвърляне на права за ползване не е предмет на Регулаторната политика. Условието и редът, в частност ограниченията и изискванията, при които КРС издава разрешение за прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, ведно с процедурните правила за самото прехвърляне, са изложени в приетите с Решение на КРС № 141 от 21 февруари 2008 г. Правила за условията и реда за прехвърляне на разрешения за ползване на</p>

			<p>индивидуално определен ограничен ресурс, където е систематичното им място.</p>
<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Дефиниране на оптималното съчетаване между принципите на гъвкавия подход при управление на спектъра и възможността за създаване на вторичен пазар.</b> По принцип либерализацията на спектъра следва да се осъществи по два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• създаване на вторичен пазар на спектър и</li> <li>• въвеждане на гъвкав подход при използването на спектъра – технологична неутралност и неутралност при предоставяне на услугите.</li> </ul> <p><b>Това налага КРС да представи и мотивирана концепция за това как правото за прехвърляне на правата върху ограничен ресурс ще се съчетае с принципите на гъвкавия подход при управление на спектъра и съответно с тези на технологичната неутралност и неутралност при предоставяне на услугите. Всички мерки трябва да се предприемат като се отчитат интересите най – вече на настоящите притежатели на права върху радиочестотния спектър,</b> при съчетаване с принципите на конкурентното законодателство на национално и общностно ниво. ЕК препоръчва за постигане на този резултат да се предостави по – голяма свобода на предприятията, придобили определени права към момента и да се премахнат неоправданите ограничения при упражняването на тези права.</p>	<p><b><i>Не се приема</i></b></p>	<p>Правото за прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър и принципите на гъвкаво използване на честотния ресурс и съответно тези на технологична неутралност и неутралност при предоставяне на услуги, като част от пазарния механизъм за либерализация на използването на радиочестотния спектър, са взаимосвързани и по никакъв начин не си противоречат. В тази връзка не се налага дефинирането на конкретна мотивирана концепция за тяхното оптимално съчетаване. В т. 3 на Регулаторната политика се предвижда възможност за либерализирано използване от предприятията на вече предоставения им честотен ресурс.</p>

"Космо България Мобайл" ЕАД	<p><b>По отношение т. 2.2.3.2. считаме, че цитираният там принцип на пропорционалност не е относим по отношение на прехвърлянето на разрешения за ползване на радиочестотен спектър или на част от правата и съответните задължения.</b> В случай че КРС приеме, че този принцип е приложим по отношение на режима на прехвърляне на разрешения или съответно част от правата и задълженията за ползване на радиочестотен спектър, считаме че в Проекта следва да бъде разписани пояснения как КРС разбира относимостта на този принцип към процесите на прехвърляне на разрешения или на права, съответно задължения по тях и как ще прилага този принцип.</p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 2.2.3.2.
Сдружение за електронни комуникации	<p>Предлагаме в т. 2.2.3.2. - "Прехвърляне на разрешение или част от правата, включени в него", да бъде направено допълнение като след изречението "Прехвърлянето на правата и задълженията по издадено разрешение или част от тях се разрешава в случай, че не се нарушава конкуренцията в сектора на електронните съобщения в частта ползване на индивидуално определен ограничен ресурс и прехвърлянето не води до промени в условията на ползването му." да бъде добавен следният текст: <b>"Във връзка с изискването за ненарушаване на конкуренцията при прехвърляне на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс или на отделни права и задължения от него, Комисията за регулиране на съобщенията ще се стреми да прилага политика на ограничаване такова прехвърляне на предприятия, имащи значително въздействие на пазара, включително и на такива, които имат значително въздействие на свързани или съседни пазари."</b> Считаме, че посоченото допълнение е от изключителна важност, тъй като е наложително ясно да се подчертае необходимостта от развитието на един наистина конкурентен пазар на електронните съобщения въобще. Въпреки че Политиката не е нормативен акт и не би могла да създаде конкретни права и/или задължения, нейната роля е изключително важна като акт, очертаващ тенденциите и възможните посоки на развитие на сектора. Поради това предложеният текст трябва да залегне изрично, за да бъде ясно изтъкнато, че пътят за развитие е само един - създаване и налагане на висококонкурентна среда.</p>	<b>Не се приема</b>	<p>Определянето на условията, при които се разрешава прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър не е предмет на Регулаторната политика. Условията и редът, в частност ограниченията и изискванията, при които КРС издава разрешение за прехвърляне на разрешение или част от правата и съответните задължения, включени в разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, ведно с процедурните правила за самото прехвърляне, са изложени в приетите с Решение на КРС № 141 от 21 февруари 2008 г. Правила за условията и реда за прехвърляне на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, където е систематичното им място.</p>
<b>ОТНОСНО т. 2.2.4. Контрол и мониторинг на радиочестотния спектър</b>			



"Космо България Мобайл" ЕАД	В т. 2.2.4. от Проекта считаме, че <b>следва да бъде уточнено по какъв начин ще се извършва контрола и мониторинга върху радиочестотния спектър, в случаите, когато се използва такъв, който не е индивидуално определен.</b>	<b>Не се приема</b>	Визираните в текста на т. 2.2.4 (нова т. 2.3) на Регулаторната политика мониторинг, проверка, анализ на резултатите и контрол за спазването на действащите нормативни актове, наложените технически и експлоатационни изисквания и ограничения, свързани с използването на спектъра, се извършват, както по отношение на ползването на индивидуално определения ограничен ресурс - радиочестотен спектър, така и по отношение на ползването на радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен.
"Макс Телеком" ЕООД	<b>Бихме искали да отбележим, че контролът и мониторингът не са и не могат да бъдат механизъм за управление на ограничения ресурс, както е посочено в т. 2.2.4. от Регулаторната политика.</b> Безспорно, една от основните задачи на КРС е осигуряването на ефективно използване на радиочестотния спектър, но според нас контролът не е свързан с управлението. Чрез контрол и мониторинг не могат да бъдат постигнати основните цели, които си е заложила комисията в Регулаторната политика, свързани с управлението на спектъра.	<b>Не се приема</b>	Съгласно правомощията си по чл. 32, т. 7, свързани с управлението на радиочестотния спектър, КРС контролира ефективното използване на радиочестотния спектър и/или източниците на радиосмущения в радиочестотния спектър за граждански нужди. В съответствие с Ръководството по мониторинг на Международния съюз по далекосъобщения необходима предпоставка за ефективното използване на радиочестотния спектър е стратегическото му разпределение по начин, удовлетворяващ изискванията на потребителите без излишна загуба на честотен ресурс. Мониторингът обслужва цялостната дейност по управление на радиочестотния спектър чрез измерване на заетостта на каналите и лентите и оценяване на ефективността на процедурите по управление на спектъра и реалната му заетост.
<b>ОТНОСНО Т. 3. УПРАВЛЕНИЕ НА РАДИОЧЕСТОТНИЯ СПЕКТЪР ЗА ГРАЖДАНСКИ НУЖДИ</b>			
<b>ОТНОСНО т. 3.2. Мобилни наземни мрежи</b>			



"Мобилтел" ЕАД	<p>Предлагаме да бъде посочено изрично, че свободния радиочестотен спектър в обхват 900 MHz е недостатъчен за предоставяне на право за ползването му от четвърто предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и или услуги по стандарт GSM.</p> <p>В противоречие с досега действащата Регулаторна политика, където изрично се посочваше, че свободният ограничен ресурс в обхват 900 MHz е "недостатъчен за лицензиране на нови оператори", в предложението Проект липсва конкретно разрешение на този въпрос. <b>КРС следва да постанови недвусмислено, че с оглед настоящите реалности, спектърът в посочената честота не позволява предоставяне на право за използването му от четвърто предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги по стандарт GSM.</b> Това се налага, тъй като на първо място спектърът е недостатъчен, а на второ, не предстои да бъде освободен в средносрочен план. Ако бъде дадено правото за ползване на радиочестотни ленти в спектър 900 MHz на четвърто предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи и/или услуги по стандарт GSM, то това предприятие ще бъде поставено в неравностойно положение спрямо настоящите три предприятия, предоставящи мрежи и/или услуги по GSM стандарт, на които към момента са предоставени по 18.8 MHz в обхват 900 MHz.</p>	<i>Приема се по принцип</i>	Отразено в т. 3.2.
"Мобилтел" ЕАД	<p><b>Изрично позоваване пряката връзка между предложението за отмяна на Директива на Европейския парламент и на Съвета за отмяна на Директива 87/372/ЕИО на Съвета за честотните ленти, които ще бъдат запазени за координираното въвеждане на обществени общоевропейски наземни клетъчни цифрови мобилни комуникации, както и на проекта на Решение на ЕК относно хармонизиране на радиочестотните обхвати 900 MHz и 1800 MHz за наземни системи за предоставяне на общоевропейски електронни съобщителни услуги в Общността, и въвеждането на UMTS стандарт в обхват 900 MHz.</b></p> <p>КРС обстойно се спира и на предложението за отмяна на Директива на Европейския парламент и на Съвета за отмяна на Директива 87/372/ЕИО на Съвета за честотните ленти, които ще бъдат запазени за координираното въвеждане на обществени общоевропейски наземни клетъчни цифрови мобилни комуникации, както и на проекта на Решение на ЕК относно хармонизиране на радиочестотните обхвати 900 MHz и 1800 MHz за наземни системи за предоставяне на общоевропейски електронни съобщителни услуги в Общността. <b>На няколко места в Проекта обаче Комисията е пропуснала да отбележи, че посоченият проект за Решение на ЕК, както и свързаната с него отмяна на Директива 87/372/ЕИО са в пряка връзка с въвеждането на стандарт</b></p>	<i>Не се приема</i>	Текстовете в проекта на Регулаторната политика, отнасящи се до либерализираното използване на радиочестотни обхвати 900 MHz и 1800 MHz са в пълно съответствие с предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за отмяна на Директива 87/372/ЕИО на Съвета за честотните ленти, които ще бъдат запазени за координираното въвеждане на обществени общоевропейски наземни клетъчни цифрови мобилни комуникации в Общността и с проекта на Решение на Европейската Комисия относно хармонизирането на радиочестотните обхвати 900 MHz и 1800 MHz за наземни системи за предоставяне на общоевропейски електронни съобщителни услуги в Общността. Съгласно чл. 3 от проекта на решение обхвати 900 MHz и 1800 MHz могат да бъдат използвани освен от GSM системи (параграф 1) и от други наземни общоевропейски системи (параграф 2), посочени в приложението към решението (към момента само UMTS системи).

	<p><b>UMTS в обхват 900 MHz и 1800 MHz, като вместо това в Проекта е предвидено тяхното използване "и от други наземни общоевропейски мрежи".</b> Това принципно положение е отразено в Проекта на Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди, но <b>формулировките следва да бъдат максимално коректни в целия текст</b>, за да се избегне противоречивото тълкуване и колизията с разпоредби на общностното право.</p>	<p>От друга страна съгласно чл. 3, параграф 3 от проекта на решение държавите-членки могат да определят и разрешат използването на радиочестотните обхвати 900 MHz и 1800 MHz и от други наземни системи освен посочените в приложението, ако осигурят тяхната съвместимост с GSM системите и с посочените в приложението системи на своята територия и на територията на съседните държави-членки. В т. 3.2 от Регулаторната политика КРС съвсем недвусмислено е заявила своята позиция в съответствие с европейския подход за либерализация на ползването на радиочестотния спектър в обхвати 900 MHz и 1800 MHz да предприеме действия за предоставяне на възможност за ползване на тези обхвати, както от GSM, така и от UMTS системи. Във връзка с изложеното считаме, че основанията и целите на предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за отмяна на Директива 87/372/ЕИО на Съвета и проекта на Решение на Европейската Комисия са коректно формулирани и обективно отразени в Регулаторната политика и не са налице предпоставки за противоречиво тълкуване и колизия с разпоредбите на общностното право.</p>
--	--	---

"Космо България Мобайл" ЕАД	<p>По отношение на т. 3.2. относно мобилните наземни мрежи по стандарт GSM в Проекта е посочено, че свободният радиочестотен спектър в обхват 900 MHz е 2x5,4 MHz, а съответно в обхват 1800 MHz е 2x43,7 MHz. В Проекта не се съдържат намеренията на КРС за начина, по който този свободен ресурс ще бъде разпределян. В този смисъл считаме, че в Проекта следва да се съдържат целите и подходите на КРС в тази посока, <b>като предлагаме на края на втория абзац от т. 3.2. да се добави изречение, че свободният радиочестотен спектър в обхват 900 MHz ще бъде предоставен на съществуващите три предприятия, ползващи ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез мобилна наземна мрежа по стандарт GSM. В съответствие с трайната регулаторна политика на КРС свободния спектър в обхват 900 MHz следва да бъде предоставен по равно на трите предприятия, предоставящи услуги по стандарт GSM.</b> Конкретно за „Космо България Мобайл” ЕАД и към настоящия момент е налице доказана необходимост от допълнителен ограничен ресурс в обхват 900 MHz за разширяване, модернизиране и развитие на електронната съобщителна мрежа, чрез която се осъществяват обществени електронни съобщения. „Космо България Мобайл” ЕАД е използвало ефективно ограничения ресурс, предоставен въз основа на Индивидуална лицензия № 110- 0851/04.11.2004 г. и електронната съобщителна мрежа – обществена подвижна клетъчна мрежа по стандарт GSM, за която ще се ползва посочения допълнителен индивидуално определен ограничен ресурс, допуска възможност за разширяване, модернизиране и развитие. „Космо България Мобайл” ЕАД е изложило подробни технически аргументи за необходимостта от предоставяне на компанията на допълнителния радиочестотен спектър в подадено до КРС заявление, които считаме, че не следва да повтаряме в настоящото становище.</p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.2.
-----------------------------	--	------------------	--------------------

"БТК Мобайл" ЕООД	<p>На основание предложението за Директива на Европейския парламент и на ЕСС за отмяна на Директива 87/372/ЕСС и във връзка с либерализацията на ползването на радиочестотния спектър в обхвата 900 MHz и 1800 MHz както от GSM системи, така и от UMTS системи <b>предлагаме: Преразпределяне на целия или част от свободния спектър (2 x 5,4 MHz) в обхвата 900 MHz, при спазване на принципа на равнопоставеност</b>, като „БТК МОБАЙЛ” ЕООД получи разширение на честотния си ресурс и осигуряване на компактен ресурс, както за разширяване на съществуващата си мрежа за предоставяне на услуги по GSM стандарт, така и за технологичния преход от GSM 900 MHz към UMTS 900 MHz при запазване на качеството и обхвата на GSM услугите. <b>Свободния ресурс да бъде предоставен/преразпределен на действащите предприятия с предоставено право на ползване на честотен спектър в обхват 900 MHz.</b></p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.2.
"Макс Телеком" ЕООД	<p><b>В Регулаторната политика не е посочено каква е визията на КРС за свободните 2x5.4 MHz в обхват 900 MHz и 2x43.7 MHz в обхват 1800 MHz.</b> От изложеното може да бъде направен извода, че КРС е отворена за дискусия по въпроса какъв да бъде подхода при управлението на този ограничен ресурс. Както Ви е служебно известно „Макс Телеком” ЕООД прояви интерес за получаване на разрешение за ползване на целия свободен ограничен ресурс в обхват 900 MHz и в тази връзка считаме, че позицията ни по този въпрос е вече известна на комисията. <b>По отношение на свободния ресурс в обхват 1800 MHz считаме, че в Регулаторната политика следва да бъде посочено какви са намеренията на КРС за управление на този ресурс.</b></p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.2.

<p>"Мобилтел" ЕАД</p>	<p><b>Предвиждане на детайлно регламентиране на работата на мрежи по стандарт CDMA.</b> Съществен пропуск от страна на КРС е принципната липса на всякакво споменаване на мрежите от вида CDMA. С оглед на съвсем скорошното предоставяне на право за развитието и предоставянето на такъв тип мрежа на територията на страната, то би следвало в Регулаторната политика като акт, който определя основните насоки за развитие на сектора в средносрочен план, да се отчете нейното съществуване и функциониране. Като се има предвид фактът, че в подзаконовите нормативни и общи актове, приемани от КРС в изпълнение на разпоредбите на ЗЕС, <b>не се предвиждат разпоредби, които да регламентират правилата за работа на мрежа по стандарт CDMA, то съществува реална опасност от установяване на подход на създаване на облекчен режим в областта на управлението на спектъра за предприятията, които осъществяват дейността.</b> Не би могло да се твърди, <b>че наличието на правни разпоредби, регулиращи работата на мрежи по стандарт CDMA - PAMR в Техническите изисквания за работа на мобилни наземни мрежи и съоръженията, свързани с тях, преодолява тази празнота, тъй като мрежите от вида CDMA – PAMR се считат за подвид на PAMR приложенията, което ги причислява по-скоро към този стандарт, отколкото към стандарт CDMA.</b> С оглед спазването на законовите принципи за равнопоставеност, публичност, прозрачност, както и за да се гарантират законодателните цели за предотвратяване на изкривяването на конкуренцията и за равнопоставено третиране на предприятията, осъществяващи електронни съобщения, <b>КРС трябва своевременно да предвиди регулаторни механизми, които да се приложат специфично към мрежите по стандарт CDMA, наред с общите правила за регулиране.</b></p>	<p><b>Приема се по принцип</b></p>	<p>В т. 3.2 на Регулаторната политика е отразено изменението на издадената индивидуална лицензия за осъществяване на електронни съобщения чрез мобилна наземна мрежа по стандарт NMT и е заявено намерението на КРС за предприемане на бъдещи действия в краткосрочен план за въвеждане на цифрови технологии по стандарт CDMA-PAMR в обхват 460 MHz. Хармонизираното въвеждане на CDMA технологията, приложимо на европейско ниво е отчетено и отразено в Регулаторната политика. Подробното изложение на изискванията към мрежите и радиосъоръженията по технологията CDMA са подробно дадени в Техническите изисквания за работа на мобилни наземни мрежи и съоръженията, свързани с тях, предвид факта, че чрез този вид мрежи се осъществяват обществени електронни съобщения. Именно с оглед спазването на законовите принципи за равнопоставеност, публичност и прозрачност не могат да се прилагат специфични регулаторни механизми към мрежите по стандарт CDMA извън регулаторните механизми предвидени за мобилните наземни мрежи за осъществяване на обществени електронни съобщения изградени по други технологии.</p>
-----------------------	---	------------------------------------	---

<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p><b>Бихме искали да обърнем внимание на следното несъответствие, което се наблюдава в Проекта и по-конкретно по отношение на т. 3.2.</b> В същата точка се декларира спазване на принципа за „...неутралност по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги...”, като единствено се визират конкретни технологии – CDMA-PAMR (Code Division Multiple Access – Public Access Mobile Radio) в обхвата 460 MHz и 411-414 MHz и 421-424 MHz при „липса на интерес за осъществяване на електронни съобщения чрез мобилна наземна мрежа по стандарт TETRA”. <b>Този принцип следва да е приложим за всички честотни ленти, доколкото не са налице хармонизирани изисквания за използването им в рамките на Европейския съюз.</b></p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Спазването на принципите за неутралност по отношение на използваните технологии и/или предоставяните услуги при управлението на радиочестотния спектър е подход, изискващ промяна на регулаторната рамка за електронните съобщения от 2002 г., която в момента се обсъжда в съответните служби на Европейския съюз, като се очаква да влезе в сила през 2010 г. Към момента тези принципи следва да се прилага постепенно, на базата на съществуващата в момента регулаторна рамка, за радиочестотни ленти, за които това е възможно и в съответствие с политиката на Европейската общност за либерализация на ползването на радиочестотния спектър. Технологичната неутралност и неутралността по отношение на услугите са цели, определени и посочени от държавите-членки в становището на Групата по политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG) относно Политиката за безжичен достъп до електронни съобщения (WAPECS) от 23 ноември 2005 г., за постигане на по-гъвкаво използване на радиочестотния спектър. В становището на RSPG относно WAPECS се приема, че тези цели на политиката следва да се реализират постепенно, а не в кратки срокове, за да се избегне разпадането на пазара. Европейската Комисия излага становището си относно по-гъвкавото използване на радиочестотния спектър в своето съобщение „Бърз достъп до радиочестотен спектър за безжични електронни съобщителни услуги чрез по-голяма гъвкавост“, COM(2007)50, като също подчертава необходимостта от последователно и пропорционално прилагане на гъвкавия подход при използването на радиочестотния спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги. В т. 3.2 на Регулаторната политика са изложени състоянието и насоките за развитие на мобилните наземни мрежи с оглед хармонизираните изисквания за използване на съответните радиочестотни ленти в рамките на Европейския съюз.</p>
------------------------------------	---	----------------------------	---

"Космо България Мобайл" ЕАД	В т. 3.2. по отношение на въвеждане на цифрови технологии в обхват 460 MHz по стандарт CDMA-PAMR считаме, че следва в Проекта да се посочи какви са конкретните условия и срокове за предприемане на действия по въвеждане на цифрови технологии в този обхват. Разписването на конкретни срокове и условия би осигурило изпълнение от страна на КРС на принципа за пред видимост, предвиден в чл. 5 от ЗЕС.	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.2.
"Макс Телеком" ЕООД	По същата точка относно въвеждането на цифрови технологии по стандарт CDMA-PAMR в обхвати 411-414 MHz и 421-424 MHz считаме, че не следва КРС за пореден път да прави опити за въвеждане на стандарт TETRA, тъй като, видно от ситуацията до момента, към тази технология в България не е налице интерес. В тази връзка считаме, че посоченият абзац в Регулаторната политика следва да се измени като директно се даде възможност на въвеждане на технологията по стандарт CDMA-PAMR в обхвати 411-414 MHz и 421-424 MHz.	<b>Приема се по принцип</b>	Предложението за въвеждане на цифрови технологии по стандарт CDMA-PAMR в обхвати 411-414 MHz и 421-424 MHz съвпада със заявеното намерение на КРС в т. 3.2 на Регулаторната политика.
"Космо България Мобайл" ЕАД	Предлагаме в т. 3.2. от Проекта да се посочи изрично в какви срокове се предвижда да бъде напълно освободен обхват GSM-R, за осъществяване на обществени електронни съобщения чрез мобилни наземни мрежи.	<b>Не се приема</b>	Посочването на срокове за напълно освобождаване на обхват GSM-R е от компетенциите на Съвета по националния радиочестотен спектър. КРС може само да инициира действия за обсъждане на проблемите по освобождаване на честотните ленти, предназначени за GSM-R с цел ускоряване въвеждането на тази технология.
<b>ОТНОСНО т. 3.3. Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово и цифрово радиоразпръскване</b>			
"Българска телекомуникационна компания" АД	По точка 3.3. от Регулаторната политика „Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово и цифрово радиоразпръскване“. Предлагаме да се определят ясно сроковете и ангажиментите на КРС относно конкретното поетапно внедряване на DRM технологията. Предлагаме да се определят по-ясно сроковете и ангажиментите и по отношение на УКВ-ЧМ и цифровата телевизия с оглед по-голяма яснота и предвидимост при регулирането.	<b>Не се приема</b>	По отношение въвеждането на наземната цифрова телевизия сроковете и ангажиментите на КРС са разписани детайлно в приетия с Протокол №5 от заседанието на МС, проведено на 31.01.2008 г. План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България. Все още няма ясна визия на европейско и световно ниво за бъдещото използване на УКВ-ЧМ обхвата, а поетапното внедряване на DRM технологията зависи от заявения интерес.



<p>Сдружение за електронни комуникации</p>	<p>В т. 3.3. - "Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово и цифрово радиоразпръскване", в частта относно цифровия дивидент следва да бъдат направени някои допълнения в съответствие с Комюнике на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет и Комитетът на регионите от 13.11.2007 г. относно използването на всички възможности на цифровия дивидент (<i>Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions reaping the full benefits of the digital dividend in Europe: a common approach to the use of the spectrum released by the digital switchover</i>). Считаме, че изрично следва да бъде дефинирано като цел на Политиката сътрудничеството и координацията между страните-членки на Европейския съюз относно цифровия дивидент и разпределението на радиочестотния спектър като цяло. Както подчертано се изтъква в цитираното Комюнике, голяма част от потенциала на цифровия дивидент няма да може да се реализира, ако липсва координация в рамките на Европейския съюз. Посочва се още, че международното координиране следва да обхваща единствено UHF обхвата, тъй като по-малкият VHF обхват може лесно да бъде оптимизиран и без такова сътрудничество. С оглед на това <b>предлагаме в т. 3.3. към параграф 4</b> след изречението "Анализът на резултатите от тези изследвания ще послужи за вземане на решение относно бъдещото използване на цифровия дивидент в рамките на Общността." <b>Да бъде добавен следният текст: "Във връзка с това при управлението на радиочестотния спектър за граждански нужди като цяло и в частност в областта на управление на цифровия дивидент, Комисията за регулиране на съобщенията ще полага усилия за сътрудничество и координация в Рамките на ЕС с цел оползотворяване в максимална степен възможностите, които цифровият дивидент позволява. Координацията следва да обхваща предимно UHF обхвата, тъй като VHF обхватът е твърде малък, лесно ще бъде запълнен и оптимизиран и не следва да подлежи на международна координация."</b></p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 3.3.</p>
<p><b>ОТНОСНО т. 3.4. Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба</b></p>			
<p><b>ОТНОСНО т. 3.4.1. Мрежи от вида "точка към точка"</b></p>			



<p>"Българска телекомуникационна компания" АД</p>	<p>В посочената точка са указани подходите, които КРС ще се използва за ефективно управление на радиочестотния спектър. Във връзка с първите два посочени подхода, считаме, че следва да се обърне внимание на следната зависимост: използването на радиорелейна апаратура с високи нива на модулация води до увеличаване на предаваните капацитети при стандартни ширини на честотните канали. От една страна това води до намаляване на разстоянията на преноса и запазване размера на годишните лицензионни такси за увеличения капацитет. При използване на радиорелейна апаратура, позволяваща работа на един и същ канал с различна поляризация (CCDP), се предоставя възможност за пренос на два независими потока с големи капацитети, като се заплаща лицензионна такса за един радиоканал. В цитираните честотни обхвати към днешна дата БТК има изградени магистрални аналогови РР линии и при извеждането от експлоатация на тези РР линии, БТК ще освободи този честотен ресурс. <b>Имайки предвид изложеното считаме, че тези честотни обхвати са подходящи и могат да бъдат използвани за изграждане на магистрални цифрови линии с голям капацитет (n x155 Mbit/s).</b></p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 3.4.1.</p>
<p>"Космо България Мобайл" ЕАД</p>	<p><b>По т. 3.4.1. относно мрежите от вида „точка към точка“ по отношение на подходите, които възнамерява да приложи КРС за управление на спектъра, определен за този вид мрежи, считаме, че при избор на честотни обхвати за конкретна мрежа от вида „точка към точка“, в зависимост от дължините на трасетата и техния характер следва да се посочи изрично зависимостта на този избор от капацитета на радиорелейните участъци, а не само от дължината на трасетата.</b> Следва да се има предвид, че осигуряването на условия за надежден пренос на широколентовите радиорелейни участъци често пъти налага преминаването към по-ниски честоти за все по-големи капацитети при вече зададено разстояние. По отношение на подхода, който предвижда налагане на ограничения към минималните дължини на участъците с високоскоростен и нискоскоростен пренос в обхватите до 18 GHz, обръщаме внимание, че в Приложение № 2 към чл. 5 от Технически изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба и съоръженията, свързани с тях (обн. ДВ, бр. 92 от 13.11.2007 г.) в колона „Минимална дължина на участък при цифрова скорост“ установихме, че са посочени ограничения от 3 км и по отношение на обхвати над 18 GHz, а именно: 21.2-23.6 GHz, 22.0-23.6 GHz и 26 GHz/ ленти 25.25-25.5 GHz/ 26.25-26.5 GHz/. <b>Считаме, че в Проекта тези неточности следва да бъдат отстранени и съответно да се приведат в съответствие с влезлите в сила Технически изисквания.</b></p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 3.4.1.</p>

<p>"БТК Мобайл" ЕООД</p>	<p>„През последните години се наблюдава трайна тенденция на бързо увеличение на използваните в страната радиорелейни участъци, като за 4 години техният брой е нараснал почти 3 пъти. Задълбочи се недостигът на честотен ресурс в обхватите до 10 GHz, позволяващи изграждане на връзки на по-големи разстояния, особено за високоскоростен пренос”. Тези твърдения не са подплатени от никакви конкретни данни. Предприятията не разполагат с конкретна информация относно заетостта на честотния ресурс в посочените обхвати и в тази връзка нямат поглед върху общатата картина и натоварването на спектъра по обхвати. Такова твърдение от страна на КРС без подкрепата на никакви доказателства говори единствено за липсата на прозрачност в управението на радиочестотния спектър. От друга този факт поставя в неизгодна позиция предприятията при стратегическото планиране на съобщителните мрежи и прави регулаторната политика неясна. <b>В тази връзка предлагаме: КРС да представи цялостно изследване на натоварването на спектъра за РРЛ по обхвати, капацитети и технологии. Операторите/предприятията заплащат не малки лицензионни такси, така че финансирането от КРС на проучвания и анализи не би трябвало да бъде препятствие.</b></p>	<p><b>Не се приема</b></p>	<p>Цялостното изследване на натоварването на спектъра, определен за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида “точка към точка” по обхвати, капацитети и технологии не е предмет на Регулаторната политика и не може да бъде представено в нея. Регулаторната политика е изготвена именно в съответствие с резултатите от направени анализи на заетостта и ефективното използване на радиочестотния спектър.</p>
--------------------------	--	----------------------------	--

"БТК Мобайл" ЕООД	<p>По отношение на подходите за ефективно управление на радиочестотния спектър в същата точка от Регулаторната политика:</p> <p>Отново на първо място се говори за дължините на трасетата, а след това и за налагане на ограничения по отношение на минималните дължини на участъците. „БТК МОБАЙЛ” ЕООД изрази своето становище при обсъждането на Техническите изисквания и което бе отразено в тях само до известна степен, поради което следва коментара/становището по-долу.</p> <p>Относно намеренията за „налагане на ограничения на минималните дължини на участъците с високоскоростен и нискоскоростен пренос в обхватите до 18 GHz” може да се каже, че те се разминават с „Техническите изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба и съоръженията свързани с тях” и таблицата в Приложение 2 към тях, като не са ясно разграничени високоскоростния и нискоскоростния пренос:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• В Техническите изисквания минималните разстояния са определени на база цифрова скорост, която е неточно указана, тъй като за системи от типа n x 2 Mb/s вече се достигат трафични капацитети от 75 x 2Mb/s, т.е. по-големи от този на STM-1: 155 Mb/s (с трафичен капацитет 63 x 2Mb/s или 1 x 140Mb/s).</li> <li>• За системите с капацитет n x 2 Mb/s, посредством по-горе цитираните Технически изисквания, вече са наложени ограничения с минимално допустими разстояния в обхватите до 26 GHz. <b>В тази връзка предлагаме: КРС да оценява необходимостта от въвеждане на ограничения чрез минимални разстояния по честотни обхвати на база ефективност на използване на честотния спектър, в зависимост и от модулационните схеми на радиорелейни преносни системи, тъй като използваният досега критерий (само по капацитет и без отчитане на използваната честотна лента на канала) е едностранчив, неточен и административен.</b></li> </ul>	<b>Не се приема</b>	Регулаторната политика дава основните насоки на управлението на радиочестотния спектър за граждански нужди, докато конкретните технически и експлоатационни ограничения и изисквания се определят в Техническите изисквания за работа с електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях.
<b>ОТНОСНО т. 3.4.2. Мрежи от вида “точка към много точки”</b>			
"Мобилтел" ЕАД	<p>В т. 3.4.2 от предложения Проект, КРС заявява, че радиочестотният ресурс в лента 3.4 – 2.6 GHz е предоставен с ограничение да не се използва за инфраструктурни мрежи. В действителност, издадените индивидуални лицензи са мрежови и в тяхното съдържание се включва основно изграждане на мрежа от неподвижна радиослужба от вида “точка към много точки”. Ограничението предвидено в тях се отнася до забрана за използване на мрежата за пренос между населени места. Считаме, че формулировката следва да бъде съответно променена.</p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.4.2.

"Космо България Мобайл" ЕАД	По т. 3.4.2. по отношение на посоченото за мрежите от вида „точка към много точки“, молим да имате предвид, че с оглед бързите темпове на развитие на съвременните технологии и увеличаване на предлаганите услуги от страна на предприятията, предоставянето на честотен обхват 3.6-3.8 GHz на предприятия, притежаващи вече права в честотен обхват 3.5 GHz, би оцетило развитието на други предприятия и би препятствало възможността за предлагане на съответните услуги. Като пример бихме посочили безжичната технология WiMax, която работи именно в тези честотни обхвати. <b>С оглед спазване принципите на равнопоставеност, предвидимост и публичност, бихме искали да бъде преразгледано намерението за предоставяне на горепосочения обхват само на действащите предприятия, с вече предоставено право на ползване. В тази връзка предлагаме да се определи друг честотен ресурс за изграждане на електронни съобщителни мрежи за разширение на мрежите им като останалият спектър в същия обхват бъде предоставен на други предприятия, които имат желание да го ползват, при спазване на неутралност на използваните технологии.</b> Обръщаме внимание, че подобен е подходът на КРС по отношение на по-високите обхвати като 26 GHz, когато е налице изчерпване на ресурса.	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.4.2.
"Макс Телеком" ЕООД	„Макс Телеком“ ЕООД е предприятие, което притежава право да изгражда мрежа в обхвата 3.4 – 3.6 GHz и в тази връзка за нас е от особена важност <b>в Регулаторната политика да бъдат посочени конкретни срокове, в които ще се предприемат действия от страна на КРС за преразпределяне на радиочестотния спектър в честотна лента 3.6 – 3.8 GHz.</b> Бихме искали да отбележим, че изцяло поддържаме становището на КРС радиочестотният спектър в обхват 3.6 – 3.8 GHz да бъде предоставен на действащите предприятия, с предоставено право на ползване на честотен спектър в лента 3.4 – 3.6 GHz. Същевременно считаме, че <b>в Регулаторната политика следва да бъде изрично посочено, че предоставянето на допълнителен спектър ще става пропорционално на вече предоставения, т. е. на предприятията с издадени лицензии от клас А (получили 2x21 MHz), следва да бъде предоставен повече честотен ресурс от този, който ще се предостави на предприятията с лицензии от клас Б (2x10.5 MHz).</b>	<b>Не се приема</b>	Съгласно чл. 113, ал. 4 на ЗЕС, КРС предоставя заявен допълнителен индивидуално определен ограничен ресурс, когато предприятието има доказана необходимост от такъв ресурс за разширяване, модернизиране и развитие на собствената електронна съобщителна мрежа, вече е използвало ефективно предоставения индивидуално определен ограничен ресурс и електронната съобщителна мрежа на предприятието допуска възможност за разширяване, модернизиране и развитие. С оглед спазване разпоредбите на ЗЕС, предоставянето на допълнителен спектър не следва да става пропорционално на вече предоставения на предприятията.

**ОТНОСНО т. 3.5. Неутрално ползване на радиочестотния спектър по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги**

"Мобилтел" ЕАД	<p>В постановения за обществено обсъждане Проект на Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди, КРС за пръв път урежда по недвусмислен начин възможностите за пълно приложение на гъвкавия подход при управление на спектъра и на принципите за технологична неутралност и неутралност по отношение на предоставяните услуги. Хипотезите са съвсем общо формулирани и не създават ясна представа за конкретните мерки и промени, които комисията възнамерява да предприеме и осъществи, за реализирането на своите намерения. <b>КРС не посочва нито обхватите с потенциал да бъдат обект на технологична неутралност и неутралност при предоставяне на услугите, нито критериите за тяхното определяне.</b> Единствено по отношение на радиочестотния спектър в обхват 3.4 - 3.8 MHz е направено изрично волеизявление в тази посока. Това създава неравностойност в третирането на определени технологии и създаването на конкурентни предимства за тях. <b>В тази връзка и в съответствие с предложението по т.1.2 от настоящото становище, още веднъж изразяваме своята позиция, че комисията следва да конкретизира намеренията си относно останалите честотни обхвати, в които да бъде въведено приложение на технологичната неутралност и неутралност при предоставяне на услугите.</b></p>	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.5.
----------------	--	------------------	--------------------

<p>Сдружение за електронни комуникации</p>	<p>Считаме, че систематичното място на т. 3.5., с оглед нейното съдържание, е в т. 3.4, поради което предлагаме същата да стане т. 3.4.3 и останалите точки от Проекта да се преномерират. Също така считаме че използването на бъдеще време в посочения текст във връзка с виждането на КРС, че <b>"ще разреши гъвкаво и неутрално, по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги, ползване в обхват 3,4-3,8 GHz"</b> води до известна несигурност по отношение на изгражданите от някои от членовете на сдружението мрежи и ефективното използване на спектъра при тяхното планиране. В контекста на изложеното би могло да се стигне до извода, че са необходими определени бъдещи действия от страна на КРС, които не са обвързани времево, за да могат предприятията, ползващи спектър, в честотен обхват 3,4-3,6 GHz да изградят мрежите си при условията на технологична неутралност и неутралност по отношение на услугите. В т. 3.4.2. на Проекта е предвидено, че „на предприятията са предоставени честотни блокове, в които те могат да планират ефективно мрежата си в рамките на предоставения ресурс, в съответствие с приложимите документи на Комитета за електронни съобщения, без да се изисква предварителна координация на мрежата от страна на Комисията за регулиране на съобщенията“. Считаме, че Решение на Комитета за електронни съобщения от 30.03.2007г. за възможностите за хармонизирано използване на честотния спектър в 3400-3800 MHz за въвеждане на системи за широколентов достъп (ECC/DEC/(07)02) е сред тези документи и неговите параметри следваше вече да са намерили отражение в действащите индивидуални и административни актове. <b>Поради изложеното предлагаме следната редакция на текста на т. 3.5, която става т.3.4.3: „3.4.3. Неутрално ползване на радиочестотния спектър по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги В съответствие с политиката на Европейската общност за либерализация на ползването на радиочестотния спектър в обхват 3,4-3,8 GHz и с оглед осигуряване на съвременни и качествени услуги за крайните потребители и възможност за избор на предприятията относно използването на различни технологии в този обхват, Комисията за регулиране на съобщенията прилага гъвкаво и неутрално, по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги, ползване на обхват 3,4-3,8 GHz за неподвижни (Fixed Wireless Access - FWA), слабо подвижни (Nomadic Wireless Access - NWA) и мобилни (Mobile Wireless Access - MWA) приложения.“</b></p>	<p><b>Приема се</b></p>	<p>Отразено в т. 3.5.</p>
--	---	-------------------------	---------------------------

"Макс Телеком" ЕООД	Считаме, че в посочената точка от Регулаторната политика <b>думите „ще разреши“ би трябвало да се заменят с „допуска“</b> . Мотивите ни да предложим подобна редакционна бележка са в контекста на цялостната визия на Регулаторната политика, която залага изпълнението на целите на КРС чрез либерализация, гъвкавост и технологична неутралност. Считаме, че такава е била и до момента политиката на КРС относно услугите, които се предоставят чрез радиочестотен спектър в обхват 3.4 – 3.6 GHz, което се надяваме да намери своето продължение и в бъдеще по отношение на гъвкав подход и неутралност към използваните технологии и предоставяните услуги.	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.5.
<b>ДРУГИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ</b>			
"Мобилтел" ЕАД	В Проект на План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB – T) в Република България, разработен от ДАИТС се предвижда освен цифровизацията на телевизионното радиоразпръскване <b>още и изграждане на национална мрежа по технологията DVB – H</b> . Макар и да става дума единствено за проект, чието реализиране още не е започнало, <b>считаме, че КРС следва да изрази позициите си по поставения въпрос и да заложи основите на въвеждането на този стандарт на територията на Република България</b> . Това ще даде възможност за развитието на нови технологии и повишаване на качеството на обслужване по отношение на крайните потребители.	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.3.
"Мобилтел" ЕАД	В съответствие с най–новите тенденции на развитие на пазара КРС <b>би могла да предвиди и постави основите за бъдещо въвеждане на последните технологични разрешения в областта на електронните съобщения</b> . В Проекта липсват например <b>разпоредби за евентуалното допускане на мобилни електронни съобщителни услуги на борда на въздухоплавателните средства</b> . Това е тенденция, която вече е очертана на европейско и световно равнище и би следвало да има своето отражение в документ, който определя основните насоки на развитие на индустрията като цяло.	<b>Приема се</b>	Отразено в т. 3.2.